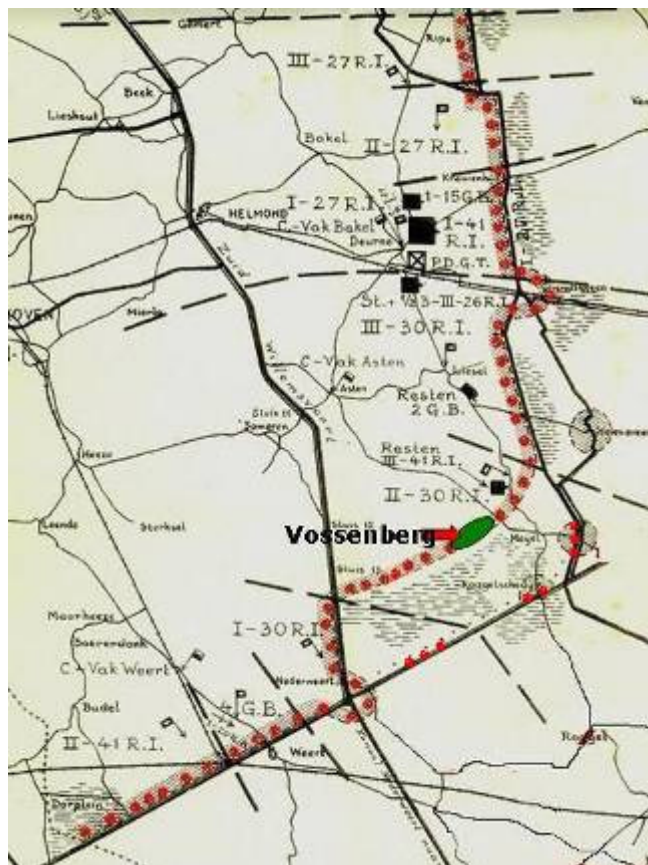

Vesting Vossenberg

De oude Meijelse heuvelhoogte of zandrug, deels vlak voor en deels in de Groote Peel, is zo'n 560 meter lang en 60 meter breed.

Toen in 1939 de oorlogsdreiging vanuit Duitsland steeds sterker werd, wilde de Nederlandse regering ver buiten de Vesting Holland een 90 kilometer lange lijn aanleggen als strategische beveiliging.

Dat werd de Peel-Raamstelling, van Grave aan de Maas via De Rips, Griendtsveen, Helenaveen, Meijel en Nederweert tot aan de Belgische grens bij Dorplein.

Boven spoorlijn Eindhoven – Helmond - Venlo werd dat het anti-tankkanaal of Defensiekanaal, eigenlijk het verlengde van het Kanaal van Deurne en de Helenavaart.

Ten zuiden van de spoorlijn moesten moerassen, aspergeversperringen en waterwerken de vijandige troepen een tijdje tegenhouden.

Op sommige plaatsen werden echter kazematten gebouwd, zoals op de Vossenberg in Meijel.

Overigens werden ook aan de andere zijde van Meijel bunkers of kazematten gebouwd, aan het Kanaal van Deurne, bij de Heldensedijk en langs de Noordervaart. Langs de Noordervaart, richting Vossenberg en dorp Meijel, werden ook voorzieningen getroffen voor inundatie, het onder water zetten van grote gebieden.

Bij de brug over het Kanaal van Deurne verrasten op 11 mei 1940 vanuit een kazemat schietende Nederlandse soldaten nog enige Duitsers die vluchtend terecht kwamen in mijnenvelden langs de weg van Meijel naar Beringe.

Op de Vossenberg bouwde de Hollandse Betonmaatschappij uit Den Haag zeven kazematten.

Ze waren in april 1939 ontworpen door het Bureau Stellingbouw van de Nederlandse genie. De bouw kwam vanwege de strenge winter pas gereed in maart 1940.

Dit complex is redelijk gaaf bewaard gebleven met drie S-kazematten, twee B-kazematten en de ruïne van een G-kazemat.

Naast deze kazematten waren er op de Vossenberg ook houten versterkingen en loopgraven. Die kan men tussen de bomen nauwelijks meer terugvinden. Het hout is vergaan en op de Vossenberg werden in de oorlog her en der diepe kuilen gegraven om zes paarden in te stallen, onttrokken aan het zicht en beschermd tegen invordering.

De meest gebouwde kazematten in Limburg waren die van de S-serie:

Eenvoudige lichte en goedkope gevechtsofstellingen met drie schietgaten. Ze lagen tussen de 200 en 400 meter van elkaar af.

Vanwege de uitstekende maskeringshaken werden ze ook wel 'stekelvarken' of 'spinnekop' genoemd.

Er was maar één lichte mitrailleur waarmee frontaal

op de vijand geschoten kon worden en zijwaarts ter bescherming van andere kazematten. Soldaten konden met de mitrailleur van binnenuit over een schootsveld van 190 graden schieten, maar ze zaten niet erg veilig achter 80 cm beton en grote schietgaten. Deze S-kazemat, de k20.S, staat in de wei voor de Vossenberg.

Tussen de begroeiing aan de oostelijke kant van de Vossenberg staan, niet ver van de wei, de twee andere S-kazematten: k22.S en k24.S.

De k22.S ligt binnen het afgebakende voorterrein van de Grote Peel.

De k24.S moest de oostelijke doorgang belemmeren.

De k24.S ligt langs de nieuwe 'knopenlopenroute' in Peel en Maas, nrs. 17, 20 en 41.

Dit nieuwe routenetwerk vervangt de oude wandelroutes, er is meer beleving en avontuur, kortom actueel en eigentijds. Een wandelaar kan wandelend steeds nieuwe keuzes maken en de weg inslaan die hij of zij wil, keuzes voor natuur, geschiedenis en rust.

k21.B

De B-kazematten hebben een rechthoekige plattegrond en aan de frontzijde een muur van 1,20 gewapend beton.

Ze waren duurder, maar ook veel veiliger, omdat ze aan de frontzijde beschermd werden door een 'neus'. Daardoor kon de vijand geen directe treffers op het schietgat afvuren.

Het waren flankerende kazematten van gewapend beton met één zware mitrailleur.

K21.B flankert de wat verder weg gelegen k20.S.

K23.B flankert k24.S.

k23.B

De twee B-kazematten liggen langs een wandelroute die over het afgezette voorterrein van de Groote Peel loopt.

De wandelaar ziet enerzijds delen van het rijksmonument dat in 1939 gebouwd is en heeft anderzijds een steeds variërend beeld van de oude Peel.

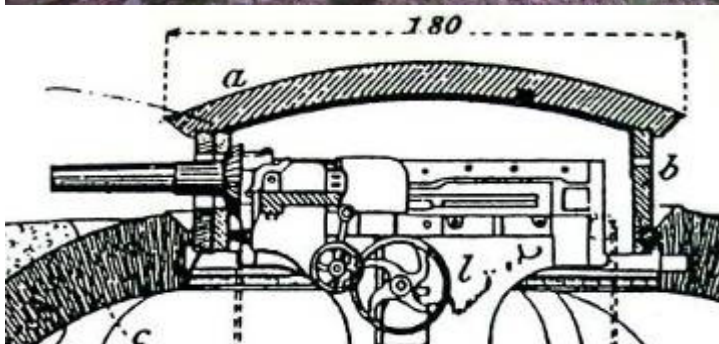
k25.G

Van de G-kazemat, vierkant met afgeronde hoeken, zijn er maar heel weinig gebouwd.

Het Meijelse restant is het enige in Limburg en daarom van belang.

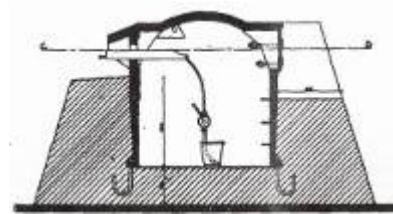
Er was maar één zware mitrailleur om frontaal vuur af te geven. Omdat ze niet erg groot waren, vormden ze een moeilijk doel voor vijandelijk vuur.

Deze G-kazematten waren afgedekt met een gietstalen koepel.

Juist die gietstalen koepel zorgde ervoor, dat de kazemat een ruïne werd, want in 1941 haalden de Duitsers vanwege materiaal-schaarste de koepel weg.

Ook de stalen deuren van de andere kazematten zijn toen meegenomen.

Doorsnede G-kazemat

De zevende kazemat is in 1941 volledig verwijderd.

De loopgraven, gevechtspu-
ten en andere versperringen
zijn nagenoeg volledig ver-
dwenen.

De schietgaten zijn dichtge-
metseld.

In mei 1940 zijn er in Meijel nauwelijks gevechtshandelingen geweest, de Nederlandse militairen trokken zich op bevel zonder slag of stoot terug in de richting van Asten en Helmond.

In 1944 maakten zowel de Duitsers als de geallieerden afwisselend gebruik van dit fort op de Vossenberg, zowel vanwege de sterkte als vanwege de gunstige ligging tegen de veilige Peel.

Door de redelijke gaafheid van het geheel en de cultuurhistorische waarde in verband met militaire geschiedenis, architectuur en materiaalgebruik is Complex De Vossenberg vastgelegd als Rijksmonument C568200.

Henk Willems